

Kvinnor för fred

En fredsförening med kvinnoperspektiv som grund

Tema: Hiroshima 70 år
december 2015

Foto: Gun-Britt Makitalo

Papperstranor till minne av alla barn som dog av atombomberna. I Hiroshima i Japan, inför 70-årsdagen i somras.

december 2015

Kvinnor för fred (KFF), som bildades 1978, arbetar för fred på kvinnors villkor. Föreningen är partipolitiskt och religiöst obunden.

Kvinnor för fred är medlem i många internationella freds-, kvinno- och solidaritetsorganisationer och ingår i ett nätverk med internationella förgreningar.

Kvinnor för fred kräver stopp för kärnvapen och kärnvapenprov, kämpar mot militär rustning och vapenspridning, kräver stopp för vapenproduktion och -export och kräver en omställning från militär till civil produktion.

Kvinnor för fred arbetar för kvinnors medverkan i konflikthantering, för mänskliga rättigheter, för ökat inflytande för FN och OSSE i alla fredsprocesser och en framtida fredskultur.

Medlemsavgift 170 kr/år i riksorganisationen. Plus en mindre avgift på platser med lokalgrupper.
Famijemedlem/studerande 50 kr/år.
Stödmedlem 100 kr/år

Medlemmar får KFF:s tidning.

Kvinnor för fred

Hammarby Allé 93
120 63 Stockholm
Telefon: 08-667 97 27
Plusgiro: 439 12 25-2
E-post: kff@telia.com

Facebook:

facebook.com/kvinnorforfred

Twitter: twitter.com/kvinnorforfred

www.kvinnorforfred.se

Tema: Hiroshima 70 år

INNEHÅLL

Hiroshimas blommor av Sanni Gerstenberg
Om författaren Edita Morris 4-6

Vi minns Hiroshima
Kvinnor för fred manifesterar på Hiroshimadagen.....7

Tal av Agneta Norberg i Hiroshima
USA och Nato i nordområdena8-9

Tal av Carita Nyström i Närpes
Hiroshimaminnen i Finland 10-11

Tillitsbrist stoppar nedrustningen av Sebastian van Baalen
Om kärnvapnen i världen och nedrustningen 12

Årets NPT-konferens av Ingela Mårtensson
Rapport från nedrustningskonferensen 13

En teckning säger mer än 1000 ord
Om en utställning med bilder från överlevare 14-15

Från Hiroshima till Fukushima av My Leffler
Möte med aktivisten Seiko Matsuda 16-18

Lokalföreningar och kontaktkvinnor 19

Hiroshima on my mind av Carita Nyström..... 20

"Krig löser inga problem. Det är lika fruktansvärt att vinna ett krig som att förlora det."

Agatha Christie (1890-1976)

Tidningen Kvinnor för fred

Tidningen Kvinnor för fred utkommer som temanummer ett par gånger om året och som bilaga i Miljömagasinet fyra gånger per år.

Ansvarig utgivare:

Sanni Gerstenberg

Varje författare ansvarar själv för sin artikel. För icke beställt material ansvaras inte.

Omslagsbild:

Papperstranor till minne av alla barn som dog av atombomberna.

Foto: Gun-Britt Mäkitalo

Illustration till vänster:

Helga Henschen

Redaktör: Benita Eklund

Telefon: 073-767 38 86

E-post: benita eklund@gmail.com

Tryckeri:

Norra Skåne Offset

Vi minns Hiroshima

Explosionen, tryckvågorna och eldstormarna. Byggnaderna, växterna och de levande varelserna som pulveriserades. Huden som brände och flagade. Och sedan det svarta regnet, med radioaktiva partiklar som skördade ännu fler offer.

I år är det 70 år sedan atombomberna föll i Japan – *Little boy* över Hiroshima och *Fat man* över Nagasaki. Varje år på Hiroshimadagen den 6 augusti minns Kvinnor för fred dessa fasansfulla dagar med tal och lyktceremonier – i år gör vi det också med detta temanummer.

Tidningen lyfter också slutsatser att dra av det som hände – som att vi trots all oro i världen måste våga rusta ner. Och att kärnkraften, likväl som kärnvapnen, inte tillhör framtiden.

Seiko Matsuda, numer boende i Sverige och aktivist i nätverket Kärnkraftsfritt Bottenviken, ser dessa samband och kämpar mot bygget av ett kärnkraftverk i Pyhäjoki i Finland, endast 15 mil från Skellefteå. Hon berättar för My Leffler om sina familjeminnen, om sin mor som var en så kallad Hibakusha – "människa utsatt för explosion", en överlevare.

Fler berättelser från överlevare finns i de drabbades teckningar som KFF:s grupp i Laholm tidigare i år visade på det lokala biblioteket. En del av dem finns med i detta nummer, och utställningen kan också lånas.

Det är många som hjälpt till att bära minnena in i framtiden. Sanni Gerstenberg berättar i sin artikel om författaren Edita Morris, som med *Hiroshimas blommor* i romanens form levandegjort de många och långvariga följderna av ett kärnvapenkrig.

I samband med minnesdagen hölls i år ett internationellt möte i Hiroshima. Där närvarade Kvinnor för fred via Gun-Britt Mäkitalo och Agneta Norberg. I sitt anförande inför 70-årsminnet valde Agneta Norberg att lyfta hur USA och Nato ökar sin närvaro i nordområdena, med till exempel stora övningar på svensk mark. Med Nato kommer också kärnvapnen allt närmare säger hon i talet som du kan läsa i sin helhet i detta nummer.

Det finns ljusglimtar också.

Ingela Mårtensson gläds till exempel i sin text åt att Sverige numer aktivt verkar för det humanitära initiativet, som sätter ytterligare press på kärnvapenstaterna att rusta ner. Men mycket arbete återstår och vi ser dig gärna i våra årliga manifestationer på Hiroshimadagen. Är du osäker på vad som händer där du bor är du välkommen att höra av dig!

Benita Eklund

Edita Morris och Hiroshimas blommor

***Hiroshima mon amour* – Hiroshima min älskade – vem minns inte Alain Resnais film efter manuset av Marguerite Duras? Åtminstone titeln är ett begrepp. Mindre känd är romanen *The Flowers of Hiroshima* av Edita Morris som publicerades samma år, 1959.**

Edita Morris roman *Hiroshimas blommor* översattes till 39 språk. 1961 kom den ut på svenska, i en nyöversättning 1985. 1963 tilldelades hon Albert Schweitzers fredspris. Både hon och hennes man utnämndes till hedersmedborgare i Hiroshima, Edita till den första som kvinna. *Die Blumen von Hiroshima* blev opera i DDR (kompositören Jean Kurt Forests verk, premiär 1968 i Berlin), Hollywood köpte filmrättigheterna men filmen producerades aldrig. Vem minns romanen eller romanens titel idag?

Hiroshimasjukan

Hiroshimas blommor utspelar sig på 1950-talets slut bland atombombsöverlevande. Hiroshimasjukan slutar

med döden för de flesta. De strålnings-smittade, "Hibakusha", diskrimineras i samhället. I romanens centrum står den ytterst känsliga, hövliga och försynta Yuka, berättarjaget, hennes cancersjuka man Fumio och Ohatsu, Yukas 17-åriga vackra lillasyster.

Yuka uppoffrar sig med inlevelse för de sina, sin omgivning och även hyresgästen, en ung amerikansk handelsresande. Känslig är även han, dessutom nyfiken och ojäpanskt direkt. Hos honom växer med tiden alltmera sympati och engagemang för familjen.

Fumio dör och Ohatsu får inte gifta sig med sin stora kärlek. Utan ord uttrycker föräldrarna att de avvisar Ohatsu som svärdotter. Hon som var med om Hiroshimabomben skulle ju

kunna föda missbildade barn! Ohatsu försvinner. Tar hon livet av sig?

Mot romanens slut brister amerikanen ut: "Gud, när jag tänker på alla de liv som förstörts av bomben! Det är fjorton år sedan den föll, men den bara fortsätter sin verksamhet. Under tiden sitter vi och glori och väntar på att nästa ska falla. Nej, jag tänker göra något åt det, det säger jag här och nu". Här lägger Edita Morris sitt eget engagemang i den unge mannens mun.

Ögonvittne

Den engelskskrivande författaren Edita Morris, svenskfödd som Edit Toll (1903 – 1988) var gift med den amerikanske författaren och journalisten Ira Morris (1903-1972). Hon besökte

Illustration: Gunnar Svensson

Hiroshima 1955 men mycket om det japanska samhället hade hon lärt sig från sonen, Ivan Morris. Som amerikansk medborgare och studerande i japanologi rekryterades Ivan. Som ung officer i den amerikanska flottans underrättelsetjänst skickades han sedan till Hiroshima. Besättningen fick från fartyget iakttä när det gråsvarta svampmolnet lagt sig över staden och sedan när det skingrats, landstiga och söka upp atombombsoffren. Med käppar skulle de unga tolkarna undersöka vad som fanns kvar av liv. Så skrev Gertrud Gidlund, Edita Morris vän och svenska förläggare tillsammans med sin man Krister Gidlund 1995.

Enligt Gertrud berättade Ivan Morris (1925 – 1976), senare lärare vid

Columbiauniversitetet och författare, bara en enda gång för Gidlunds om Hiroshima: "Det luktade bacon..." Händelsen kastade en svart skugga över hans liv, förstod Gertrud.

Tröstens hus

Edita och Ira Morris gjorde något efter sitt besök i Hiroshima. 1957 etablerade de ett vilohem på platsen, Tröstens hus (Ikoi-no-ie). Det inrättades med hjälp av Morris japanska svärdotter. Från början stod Edita och Ira helt för kostnaderna, senare bildades en stödförening i USA med renomméerade fredsvänner som Linus Pauling, Bertrand Russell och Benjamin Spock. Hemmet fick tusentals besökare mellan 1957 och 1972.

Edita Toll, född och uppvuxen i en fin men fattig adelsfamilj, revolterade mot sin uppväxt. Detta blev till litteratur i *Tvångströjan* (1979). Hon gifte in sig i den välbärgade amerikanska familjen Morris. Både hon och hennes man Ira var författare och samhällsengagerade. Det förblev de livet ut, i socialistiskt anda. Fritt rörde de sig genom Europa och världen. Edita var nära vän med konstnären Nils Dardel som hon gjorde långa resor tillsammans med, bland annat genom Sydamerika på 1940-talet (*Döda tiggarna*, 1980 på svenska). Dardel dog 1943.

Efter Editas död bildades en stiftelse 1989 med säte i Stockholm, Edita & Ira Morris Hiroshima Foundation for Peace & Culture där grundplåten

utgörs av intäkterna från *Hiroshimas blommor*. Nuförtiden hedras vartannat år en eller flera personer med ett fredspris, ett av världens största, skriver Monica Braw i Svenska Dagbladet (6 augusti 2015). Cirka 800 000 kronor omfattade det i år. Till en av de första pristagarna hörde KFF-medlemmen Eva Moberg, "aktivist, svensk författare och journalist" som delade priset 1990 med ytterligare fyra personer.

Klent mediaintresse

Själv läste jag om stiftelsen och priset för första gången i år.

– Vi är medvetna om medias klena intresse som onekligen har gått i vågor, säger Sara Gidlund som blev invald i stiftelsen efter att Gertrud Gidlund, hennes mor, hade gått bort 2011, och lägger till, naturligtvis vill vi att fler blir varse priset och inte minst pristagarnas viktiga arbete.

Pristagarna utses av styrelsen, sju personer med Daniel Tarschys som ordförande.

– Antingen riktar vi ljuset mot ett konfliktområde och letar efter kandidater där, gärna från konfliktens olika sidor som strävar efter dialog. Alternativt sätter vi fokus på enskilda personer som arbetar för fred genom kultur, säger Sara Gidlund.

Själva nomineringsarbetet äger rum inom styrelsen.

– Vi letar aktivt och får förslag, sedan presenterar vi några möjliga kandidater var och fördjupar oss i de olika förslagen, förtydligar hon.

Några pristagare

1995 års pristagare var Akihiro Takahashi som överlevde Hiroshimabom-

Edita Morris

Foto: https://commons.wikimedia.org/wiki/File%3AEdita_Morris.png

ben. Han utmärktes för sin gärning som chef för Hiroshimas Fredsmuseum (Peace Memorial Museum) och som ledande för Hiroshimas stiftelse för fredskultur (Peace Culture Foundation).

2014 är en av två mottagare Ketty Noël, dansare och koreograf, som grundade ett centrum för samtida afrikansk dans i Bamako, Mali. På hennes hemsida slår mig hennes nyårshälsning 2015: "Att dansa i krigstider är som att spotta djävulen på käften (danser en temps de guerre c'est comme cracher à la gueule du diable).

Edita Morris hade nog uppskattat detta starka och orädda engagemang!

Sanni Gerstenberg

Pristagarna genom åren finns på: www.hiroshimafoundation.net/FireWinners.E.asp

Källor:

Monica Braw, Litterär kamp mot nya atombomber, SvD (Under strecket) 6 aug 2015. Japanspecialist, forskare, journalist och författare Monica Braw skriver på sin hemsida www.monica-braw.se att hon har fått ett arbetsstipendium för att skriva en biografi om Edita Morris.

Gertrud Gidlund, Svenskan som blev Hiroshimas röst, DN 22 jan 1995.

Edita & Ira Morris Hiroshima Foundation for Peace & Culture, www.hiroshimafoundation.net

Foto: Privat

Sara Gidlund

Vi minns Hiroshima

Varje år den 6 augusti minns människor över hela världen atombombarna över Hiroshima och Nagasaki. Kvinnor för fred uppmärksammar Hiroshimadagen på många håll varje år – med tal, sång, musik och utsättning av lyktor.

Sagt om Hiroshima och Nagasaki

"Japan var redan besegrat och det var fullständigt onödigt att fylla atombomberna."
(General Dwight Eisenhower)

"Det skulle vara ett misstag att tro att Japans öde avgjordes av atombomberna. Japans nederlag var säkrat redan innan."
(Winston Churchill)

Aldrig mer kärnvapen
Vi minns offren, vi kämpar för nedrustning

Rålambshovsparken torsdag 6 augusti kl 19-21
Sånger för fred
Stina Bengs, Elin Lyth, Kemal Görgü m fl

arr: *Kvinnor för fred*
kvinnorforfred.se

Hiroshima 1945
Till minnet av atombombens offer
För kamp mot kärnvapen – Aldrig mer!
6 augusti 2015

6 augusti 2015
70 år efter Hiroshima
Ljusmanifestation
för
Världsfred

GA kyrkan torsd 6 aug kl 19.00
OBS! LYKTTÄNDNING KL 18.30 MEDTAG EGEN LJUSLYKTA
HJÄRTLIGT VÄLKOMNA!

Den 6:e augusti 1945 sprängdes världens första atombomb över Hiroshima i Japan och tre dagar senare fälldes en andra atombomb över Nagasaki. Det har nu gått 70 år och ännu är kärnvapnen ej avskaffade

Världen kan inte vänta längre på ett totalförbud mot alla kärnvapen!

Arrangörer:
Kvinnor för fred, Folkpartiet mot kärnkraft-kärnvapen, Svenska Kyrkan - Sundsvall, Studieförbundet Vuxenskolan, Islamiska Kulturförbundet i Sundsvall, Kulturföreningen Tidsspegeln, Naturkyddsföreningen, Sundsvall-Timrå, Nämndens Kvinnoinitiativ, Studieförbundet, Sundsvalls Asylkommitté, Sundsvall-Timrå FN-förening, C, Mp, V, FI, GU, Svenska läkare mot kärnvapen, Läkare för miljön.

Vi får aldrig glömma

Torsdagen den 6 augusti 2015 uppmärksammar vi 70-årsdagen av atombombningen över Hiroshima och Nagasaki. Mötet, som hålls till minne av offren, äger rum i Vasaparken; hörnet Engelbrektsgatan-Götaberg. Mötet arrangeras i år också som ett led i IKFF:s 100-årsjubileum.

PROGRAM
Samling: 18.00-18.30 i Fredslunden.
Mötesledare: Anna-Lisa Björneberg, IKFF
Musik: Jazzmusiker för fred, Sång: Matilda Magnusson, Tina Wilhelmsson.
Huvudtalare: Gunnar Westberg, IKFF och SLMK, Svenska Läkare Mot Kärnvapen.

Kaffeservering i församlingshemmet efter programmet.
Mötet avslutas kl 20.15 efter klockringning i Vasakyrkan.
Efter mötet sätter vi ljuslyktor i hamnkanalet vid Lejontrappan.
Samling där kl 21.00.

Sprid gärna denna information – vi vill vara många!

Arrangörer: "Kvinnor för fred" i samarbete med Svenska Kyrkan och Studieförbundet Vuxenskolan. För mer information se: kvinnorforfred.se
Anna-Lisa Björneberg, tel 0707-207956 Monica Engvall, tel 031-28 89 45
IKFF 0708-38535, SLMK - SLMK

Tal av Agneta Norberg på Hiroshimadagen i Japan

USA och Nato i nordområdena

Tack, för att ni gett mig tillfälle att hålla ett anförande vid 70-årsminnet av kärnvapenbombningen av Hiroshima och Nagasaki. Jag är ödmjuk och tacksam mot er i Gensuikyo, över att bli inbjuden till en plats, som har varit avgörande för att upplysa hela världen om de ohyggliga konsekvenserna av ett kärnvapenkrig. Jag har, genom att ta del av Joseph Gersons, John Pilgers och Gar Alperovitz skrifter, förstått att atombombningen av Hiroshima och Nagasaki, 1945, var krigsbrott som USA genomförde, med president Harry S. Truman vid makten. Avsikten med denna ohygglighet var inte avsedda att skrämma Japan till underkastelse. Dess uppgift var huvudsakligen att sända en varning till Sovjetunionen, inför de kommande förhandlingarna efter kriget.

Jag kommer från Sverige. Tidigare, när jag presenterade mig vid olika konferenser, var jag en smula stolt. Vi bedrev en politik som icke-allierad och neutral. Jag är inte särskilt stolt numera. Den svenska utrikespolitiken har ändrats helt och hållet. Sverige har, tillsammans med andra länder i Norden, i verkligheten utvecklats till att bli avskjutningsramp för krig mot Ryssland.

Ofantliga landområden, stora som

”Jag är inte särskilt stolt numera. Den svenska utrikespolitiken har ändrats helt och hållet.”

Foto: Gun-Britt Mäkitalo

I somras reste Gun-Britt Mäkitalo från KFF och Agneta Norberg från KFF och Sveriges fredsrad till Japan och deltog i minnesceremonier. Här är Agneta Norbergs tal som hon höll på världskonferensen mot atom- och hydrogenbomber.

Tysklands landyta, är i dag träningsområden för otaliga Nato-krigsövningar, och plattformar för många olika slag av installationer, som tjänar de stora stridsövningarna i norra Norden och i Östersjöområdet. Jag vill påstå att det pågår ständiga Nato-krigsövningar på land, till havs och i luften. Som ett av exemplen vill jag här nämna:

I slutet av maj och början av juni detta år, genomfördes stridsövningen Arctic Challenge Exercise, ACE 15, där USA, Storbritannien, Tyskland, Frankrike, Schweiz, Nederländerna, Norge, Finland och Sverige deltog.

Norges tidigare statsminister Jens Stoltenberg, som i dag är chef för Nato, var mycket stolt över att vara värdland för denna ofantliga stridsövning. 115 stridsplan var stationerade vid Luleå flygfält.

Vid stridsövningen var 90 plan i luften samtidigt. Hyckleriet var skamligt när det i pressmeddelanden sas att denna övning var stödd av FN. Det var inte så. Men eftersom både Sverige och Finland är med i Partnerskap för Fred, ansåg ledningen att det var så. En annan skrämmande del i denna farliga blandning är att två AWACS deltog. AWACS är Airborne Warning and Control System, utrustade med ofantlig radarutrustning och sensorer med förmåga att se enorma ytor. Det som också är skrämmande är att USA:s stridsflyg, som deltog i denna övning, har så kallad DUAL CAPABILITY vilket betyder att de kan lastas med kärnvapenbomber. Dessa kärnvapenbomber är utplacerade i fyra länder i Europa och Turkiet.

Vi var ett antal äldre och yngre kvinnor som protesterade mot denna övning och klippte upp stängslet runt Luleå Flygplats och kröp in på området där stridsplanen stod parkerade. Vi arresterades naturligtvis och förhördes av militärpolisen.

Häromdagen fick vi besked att distriktsåklagaren valt att inte åtala oss. Det skulle förmodligen ha blivit pinnsamt för makthavarna vid rättegången, då flera av våra sympatisörer skulle ha dykt upp.

Hur kommer det sig att vi genomför USA:s politik på detta sätt?

Svaret är att i december 2004, togs ett beslut av Sveriges riksdag, som har fått långtgående konsekvenser för den

svenska neutraliteten och den alliansfria politiken. Detta beslut ledde till att Sverige öppnade upp stora ytor i norra Sverige och inbjöd utländsk militär och militära företag, att träna all slags militär utrustning på ett stort träningsområde: North European Aerospace Testrange, Neat. Detta område är stort som Blekinge ungefär och ett samarbete mellan Svenska rymdstyrelsen, Försvarmakten och Esrange raketbas. Esrange är världens största nedladdningsstation från satelliter och ligger utanför Kiruna.

Svenska Saab, i dag RUAG Space AB Sweden, har tillsammans med franska Dassault, bland andra, tillverkat en drönarprototyp med namnet Neuron, som inte kan ses på radar. Denna prototyp utprovas slutligen under hösten 2015, på Neat, som är ett område för alla typer av internationell krigsutrustning. Där tränade Israel sin drönare UAV Eagle, som användes i kriget mot Gaza. USA har utprovat sina rymdstyrda robotar AMRAAM, som har använts vid kriget i Irak, i Jugoslavien, i Afghanistan och Libyen.

Neat i norra Sverige har utvecklats till att bli ett viktigt träningsområde för att finslipa interoperabiliteten inför USA/Natos många krig runt omkring i världen. Bland dessa vill jag nämna: 2007, Nordic Air Meet, med USA, Frankrike, Schweiz, Finland, Norge och Sverige. John B. Kelly, chefen för amerikanska flygvapnet i Europa, var oerhört imponerad av det stora träningsområdet när ett annat krigsspel, Loyal Arrow, genomfördes med 15 Nato-länder samt Sverige och Finland när de tränade för Nato Response Force. Hemmabasen för alla dessa krigsspel är Luleå F21, som med största

"Vi var ett antal äldre och yngre kvinnor som protesterade mot denna övning och klippte upp stängslet runt Luleå flygplats och kröp in på området där stridsplanen stod parkerade."

sannolikhet kommer att bli centrum för Nato-styrkorna, när Sverige går med i Nato.

Efter denna stridsövning genomled Sverige Cold Response ett otal gånger med 16300 trupper 2012, och 16000 trupper 2014. Stridsövningen 2012 blev allmänt känd när ett norskt plan flög in i Kebnekajse och fem människor dog.

Arktiska området har utvecklats till att bli oerhört viktigt, inte bara för USA. Kanadas militära styrkor har använt detta område ett otal gånger för krigsträning. När istäcket smälter öppnas en oerhörd skatt av olja och gas för exploatering. Norge har nu flyttat sitt Natohögkvarter ovanför polcirkeln. Det enda land i världen som har ett militärt högkvarter ovanför polcirkeln. De har nyligen inhandlat 48 F-35 stridsplan av USA för arktiska patrulleringar. Danmark har etablerat ett arktiskt kommando och en arktisk försvarsstyrka och utvidgar sitt militära åtagande vid Thulebasen på Grönland. USA och Storbritannien genomför ständiga gemensamma ubåtskrigsträningar under istäcket i Arktis.

I juni detta år såg jag händelsevis en video på min dator, en stor USA-farkost lastad med krigsfordon, vilka avlastades och rullade in i en stor grotta i Nordnorge.

De baltiska länderna ingår i nordområdena. USA har installerat militärbaser i alla baltiska länder: Amari i Estland, Siauliai i Lettland, Lielvarde i Litauen, i nordöstra Polen, Taszar i Ungern. Stridsflyg från USA, Storbritannien, Tyskland, Turkiet, Spanien, Danmark, Norge, Portugal, Nederländerna, Belgien, Tjeckien, Rumänien och Sverige är bland de länder som tränar nära St Petersburg. Alla dessa stridsövningar är ett brott mot avtalet om de konventionella styrkorna i Europa, CFE. Estland, Lettland och Litauen har inte undertecknat detta avtal så Washington argumenterar att de har rätten att utplacera stridsplan i närheten av Ryssland.

Ryssland är i dag totalt inringat av fientliga installationer och stridsträningsarenor i norra delen av skandinavien och i Östersjöområdet. Några av dessa installationer, som till exempel i Polen, är del av det farliga Nationella Missilförsvaret. Ofantliga radaranläggningar har installerats i Vardö, allra längst upp vid norska gränsen. Jag är oerhört oroad inför dessa krigsförberedelser och det mest skrämmande av allt är att svenska massmedia förtiger detta och beskriver Rysslands ledare Putin, som om han var en mycket farlig person, ja, inte riktigt klok och en stor fara för världsfreden. Vi, som ser vad som utvecklas, måste gå emot denna livsfarliga utveckling och avslöja denna farliga propaganda, som har nått en farlig nivå.

Tack för att ni lyssnade.

Agneta Norberg

Tal av Carita Nyström på Hiroshimadagen 2011

Hiroshimaminnen i Finland

Kära fredsvänner! Mitt mest bestående minne av Hiroshima fick jag på 1970-talet i Helsingfors, då jag hade tillfälle att lyssna till en hibakusha, som är den japanska beteckningen för en atombombsöverlevande. Hon hette Shizuko och var en spröd liten dam, som lugnt och detaljerat beskrev, hur hon upplevde Pikadon, den japanska benämningen för atombomben. Ljuset var som tusen solar, berättade hon, all hud brändes bort och huden var i flagor. Men hon levde, och lyckades krypa fram på marken till floden. Och efter ett tag till sitt hem där hennes mor levde. En tid av utsägligt lidande följde, men hon överlevde också den.

Jag minns hennes ord och hennes strålande leende: Det som jag är gladast över är att jag vågade föda barn senare i livet!

Atombombstragedin fick för mig genom Shizukos berättelse mänsklig gestalt.

Ljuslyktorna tänds här ikväll, som på många andra håll i vårt land och i världen, för att minnas och hedra de otaliga offren för atombombsangreppen på Ja-

”Ljuset var som tusen solar, berättade hon, all hud brändes bort och huden var i flagor.”

Foto: Benita Eklund

Författaren Carita Nyström i sitt hem i Korsnäs i Österbotten.

pan i Hiroshima och Nagasaki. Av tradition minns vi samtidigt människors lidande i världens många krigszoner. I dag inte minst de miljoner svältdrabbade på Afrikas horn, särskilt i Somalia. Tidigare i år drabbades Japan av händelser som gav liksom ett eko från attackerna mot Japan i andra världskrigets slutskede – Jag tänker förstås på jordbävningen i Fukushima med efterföljande tsunami, och inte minst haveriet i de kärnkraftsanläggningar som låg i området. En olycka som fortsätter att påverka otaliga människors liv i Japan.

Men denna Hiroshima-kväll har fått ytterligare en aktuell tragisk underton av det som hände i Norge i juli. Ett brutalt angrepp på både landets

centrala myndighetsbyggnader med många dödsoffer som följd. Och ännu mer brutalt och chockerande – ett massmord på landets engagerade ungdom som höll sitt traditionella sommarläger på Utöya.

Bilderna från det centrala Oslo liknade en krigszon. Visst var det ett slags krigshandling, ett terrorangrepp.Utfört av en enda person.

Det skedda är ett vittnesbörd om, att det är inte bara islamister som utför terrorhandlingar. Också ytterhögern och extrema nationalister av europeisk härkomst är kapabla till lika grymma handlingar. Behring Breivik hade ju, enligt egen utsago, fått inspiration av amerikanen Timothy McVeighs bombdåd 1995, då han sprängde

Oklahomas federala byggnad i luften, med många dödsoffer som följd.

Vi har deltagit och deltar i norrmännens sorg, men berörs också och imponeras av deras förmåga att i sorgens tid stå upprätt och visa varandra omtanke och kärlek. Både folkets och statsledningens sätt att hantera denna ofattbara tragedi gör ett outplånligt intryck på oss, sätter ett exempel. Dagarna efter dåden i Norge och ännu idag ringer en boktitel i mitt huvud. En bok om judeutrotningarna skriven av Primo Levi heter "Är detta en människa?" Den frågan har inte lämnat mig, när jag grubblat på Behring Breivik och hans motiv.

Och jag har varit tvungen att besvara frågan jakande. Ja, detta är också en människa. Sådana handlingar kan människor vara kapabla till.

Det kan slås fast, att empati är en av mänsklighetens starkaste känslor. Den är kittet som håller oss samman och ger oss styrka i svåra situationer.

Är man inte förmögen till empati kan man begå ofattbart grymma handlingar. Den norske förövaren måste vara ansatt av en närmast skriande brist på empatisk förmåga. Det vi kallar ondska - och annat kan man ej beteckna hans handlande som - är i grund och botten en total avsaknad av empati. Att känna med sina medmänniskor är ju grunden för all humanitet.

Alla dessa katastrofer, Fukushima och Utöya, har skakat om världen. Den har skakat om människors medvetenhet om den belägenhet både vi och vår glob står i, nu i 2000-talets andra decennium.

"Vår glob är en sårbar varelse, som kräver vår omtanke och omsorg"

Som ni vet är globens geologiska tidsåldrar indelade i långa tidsräckor med olika namn. Vi har under 10 000 år levt i en era som kallas Holocaen, som man räknar börjat med den äldre stenåldern. Tidigare perioder var var Pleistocaen, Pliocaen och så vidare.

Nu anser många att vi rört oss in i en ny era, som de kallar Antropocaen- Antropo- står ju för människan... Den började egentligen med den industriella revolutionen i slutet av 1700-talet. Vi lever således nu i en tid då människan ofrånkomligt har påverkat och påverkar globens öde.

Med denna insikt växer allas vårt enskilda ansvar i oerhörd grad. Allt det vi gör i stunden, alla våra dagliga rutiner påverkar de stora sammanhangen. Vår glob är en sårbar varelse, som kräver vår omtanke och omsorg.

Men vi är alla sårbara varelser som lever en begränsad tid på denna glob. Mångas liv släcks i förtid, så både i Fukushima och på Utöya. Och fortsätter att göra det i svältdrabbade Somalia. Vi behöver både mod, viljestyrka och empati för att vägleda våra handlingar i nuet.

Jag vill ännu citera ur Jens Stolten-

bergs tal vid den första minnesmarschen i Oslo:

"Vi är krossade men vi ger oss inte. Med facklor och rosor ger vi världen besked. Vi låter inte fruktan knäcka oss. Och vi låter inte fruktan för fruktan lägga munkavle på oss. /---/ Ondskan kan dräpa en människa men aldrig besegra ett folk. Med det starkaste av alla världens vapen: det fria ordet och demokrati, stakar vi ut kursen för framtiden."

Också vi här i Finland och inom freds rörelsen kan dra styrka ur hans ord. Vi skall slå vakt om vår förmåga till empati! Också denna ceremoni ger uttryck för vår empati!

Jag vill avsluta mitt anförande med att citera ur religionshistorikern Karen Armstrongs Charter for Compassion/ Traktat för medkänsla:

"Vi måste snarast göra medkänsla till den självklara och dynamiska kraften i vår polariserade värld. Grundas medkänslan på fast beslutsamhet att ersätta själviskhet med medkänsla, kan den bryta ner alla de murar som byggts i politikens, ideologiernas, dogmernas och religionernas namn. Eftersom den föds ur vårt beroende av varandra är medkänslan nödvändig i alla mänskliga relationer och i mänskligheten som helhet. Den leder till förståelse och behövs för att skapa en rättvis ekonomi och ett fredligt världssamfund."

Vi skall inte vara rädda för varandra. I stället skall vi vara rädda OM varandra... OCH vår glob.

Tack för ordet.

Carita Nyström

Tillitsbrist stoppar nedrustningen

När den första atombomben detonerade över staden Hiroshima dog minst 135 000 människor, i explosionen eller till följd av strålningsskador. 70 år senare är världen fortfarande full av kärnvapen.

Nedrustningen av världens kärnvapenarsenaler går långsamt. Trots att det totala antalet kärnvapenstridsspetsar i världen minskar, främst till följd av amerikansk och rysk avveckling, finns oroväckande trender i utvecklingen. Enligt Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (Sipri) utvecklar eller förnyar i princip alla kärnvapenstater sina vapensystem. Främst handlar det om att förbättra vapenbärare som interkontinentala ballistiska robotar. Kina, Indien och Pakistan ser även ut att förstärka sina kärnvapenarsenaler.

– De erkända kärnvapenstaterna fortsätter att modernisera sina arsenaler, säger Anna Ek. Nedrustningen går alldeles för sakta!

15 850 kärnvapen i världen
Enligt Sipri finns omkring 15 850 kärn-

Kärnvapnen i världen:

Världens uppskattade kärnvapenarsenal:

Ryssland (7500), USA (7260), Frankrike (300), Kina (260), Storbritannien (215), Pakistan (100-120), Indien (90-110), Israel (80), Nordkorea (6-8). Av den totala arsenalen om 15 850 kärnvapen befinner sig 1800 i hög beredskap.

Källa: Sipri årsbok (2015)

vapen i världen. Mer än 90 procent av dessa ingår i USA och Rysslands kärnvapenarsenaler. Resten återfinns hos de av ickespridningsfördraget (NPT) erkända kärnvapenstaterna Frankrike, Kina och Storbritannien, och hos Israel, Indien, Pakistan och Nordkorea. Antalet kärnvapen har visserligen minskat kraftigt sedan 1990, men någon politisk vilja att avveckla ytterligare saknas.

– Den främsta orsaken är att man inte litar på att de andra kärnvapenstaterna också nedrustar, menar Thomas Jonter, professor i internationella relationer på Stockholms universitet. Därför föredrar de att nedrusta genom bilaterala avtal sinsemellan snarare än genom NPT.

Fördraget NPT

Ickespridning och avveckling av kärnvapen regleras av NPT. Enligt fördraget, som vann laga kraft 1970, lovade de stater som ännu inte hade kärnvapen att inte skaffa eller främja spridning av kärnvapen. I gengäld förband sig de fem dåvarande kärnvapenstaterna att verka för ett avskaffande av sina kärnvapenarsenaler. Men trots att de länder som inte har kärnvapen har levt upp till sin del av avtalet går nedrustningen fortfarande långsamt.

– Internationella samfundet, inklusive Sverige, har varit alldeles för fokuserade på att arbeta med ickespridning, men alldeles för lite med kravet på att de befintliga kärnvapenstaterna ska nedrusta sina, menar Anna Ek.

Initiativ sätter press

För att driva på utvecklingen har 159 stater, däribland Sverige, ställt sig bakom ett initiativ som kartlagt de förödande effekterna av kärnvapenanvändning för såväl människor som miljö. Staterna i initiativet försöker nu sätta ytterligare press på kärnvapenstaterna att nedrusta.

– Många stater hoppades att kärnvapen skulle avskaffas helt efter kalla kriget, förklarar Thomas Jonter. För de 159 staterna bakom initiativet duger det inte bara med prat om nedrustning. De vill sätta press på kärnvapenstaterna att bekänna färg.

Thomas Jonter menar att vissa stater är beredda att gå så långt som att skapa ett förbud mot kärnvapeninnehav på humanitära grunder. Andra, till exempel de som är medlemmar i Nato och därmed beroende av den säkerhet som kärnvapen ger, är troligtvis inte beredda att gå lika långt.

Stater som inte skriver på

Samtidigt kvarstår problemet med de kärnvapenstater som inte skrivit under NPT; Indien, Pakistan, Israel och Nordkorea. I dessa fall krävs troligen bilaterala förhandlingar i stil med Iranavtalet för att framgångsrikt verka för nedrustning.

Den rödgröna regeringen prioriterar nedrustningsfrågan och har anslutit till det humanitära initiativet. I maj deltog utrikesminister Margot Wallström vid översynskonferensen av NPT.

– Det handlar om att sätta människan främst, påpekade hon då enligt Regeringskansliet.

Anna Ek håller med och vill att Sverige ska gå ännu längre. Regeringen måste fokusera sitt engagemang på ett internationellt förbud av kärnvapen.

– Det måste vara slut på kärnvapenförhandlingar som inte leder någonvart. Kärnvapen måste förbjudas och inget annat.

*Sebastian van Baalen
(Texten är tidigare publicerad i Syre)*

Mer om NPT finns på: <http://laromkarnvapen.se/karnvapen-varlden/icke-spridningsavtalet/>

KFF:s Ingela Mårtensson på årets NPT-konferens

Uppföljningskonferensen för avtalet om icke-spridning av kärnvapen ägde rum 27 april – 22 maj 2015 i FN, New York.

När jag anlände hade konferensen pågått i två veckor och var inne i ett förhandlingsskede. Förhandlingarna var slutna men det pågick dagligen seminarier och utfrågningar i NGO-rummet.

På ett seminarium diskuterades bland annat om bruk av kärnvapen är i överensstämmelse med internationell lag. NPT förbjuder till exempel inte användandet av kärnvapen. Någon menade att det saknas kunskap om vilka konsekvenserna av kärnvapenkrig är och det borde i sig leda till att de borde förbjudas. De flesta var överens om att lagen är otillräcklig, när det gäller kärnvapnens legalitet. Det är politikerna som kan eliminera kärnvapen och inte lagen som bara är ett verktyg.

Den globala orättvisan

Konferensen gav enligt WILPF, Womens International League for Peace and Freedom, klart uttryck för den globala orättvisa som härskar i världen på detta område. Kärnvapenstaterna och deras allierade anser att de måste ha tillgång till kärnvapen för sin säkerhet samtidigt som de framför allt hävdar NPT:s paragraf om icke-spridning. Dessa länder representerar en stor majoritet av världens rikedomar och välstånd.

Låginkomstländer är däremot underrepresenterade i olika nedrustningsorgan.

Kärnvapenstaterna stödjer inte det humanitära initiativet då de anser att humanitet måste ställas mot säkerhet och då betyder deras säkerhet mer.

WILPF samordnar för övrigt de frivilliga organisationerna på ett fantasiskt sätt.

Sveriges hållning

Utrikesminister Margot Wallström höll ett anförande under konferensen där hon bland annat ställde sig positiv till

NPDI:s förslag (initiativ till icke-spridning och nedrustning av kärnvapen). Utrikesministern lyfte frågan om det humanitära perspektivet på kärnvapen och behovet av nedrustning.

Samma dag arrangerade UD tillsammans med SIPRI ett seminarium om NPT där Margot Wallström höll ett offensivt tal som bland innehöll förslag om att bilda en arbetsgrupp under FN:s generalförsamling. Den skulle ha som uppgift att verka för nedrustning av kärnvapen – ett förslag som hade lanserats vid Wien-konferensen om de humanitära konsekvenserna i december förra året.

Vid utfrågningen av officiella delegationer representerades Sverige av departementsrådet Annika Thunborg. Hon berättade om den svenska hållningen till kärnvapen sedan NPT:s tillkomst på 60-talet. Vi var ett av de länder som

först skrev på avtalet. Hon talade om att Sverige numera är mycket aktivt vad gäller det humanitära initiativet. Vi anser inte att kärnvapen skapar säkerhet, utan tvärtom bidrar de till osäkerhet i världen.

Humanitära initiativet

Det är bra att Sverige nu aktivt arbetar för det humanitära initiativet och att Sverige föreslår en arbetsgrupp i FN för nedrustning av kärnvapen, men det hade varit bra om förslaget även hade funnits med i huvudanförandet.

Det vore bra om Sverige aktivt drev frågan om en kärnvapenfri zon i Arktis. Likaså borde vi verka för att den konferens som skulle hållas om en zon fri från massförstörelsevapen i Mellanöstern verkligen kommer till stånd.

Slutligen önskar jag att Norden skulle vara en kärnvapenfri zon.

Ingela Mårtensson

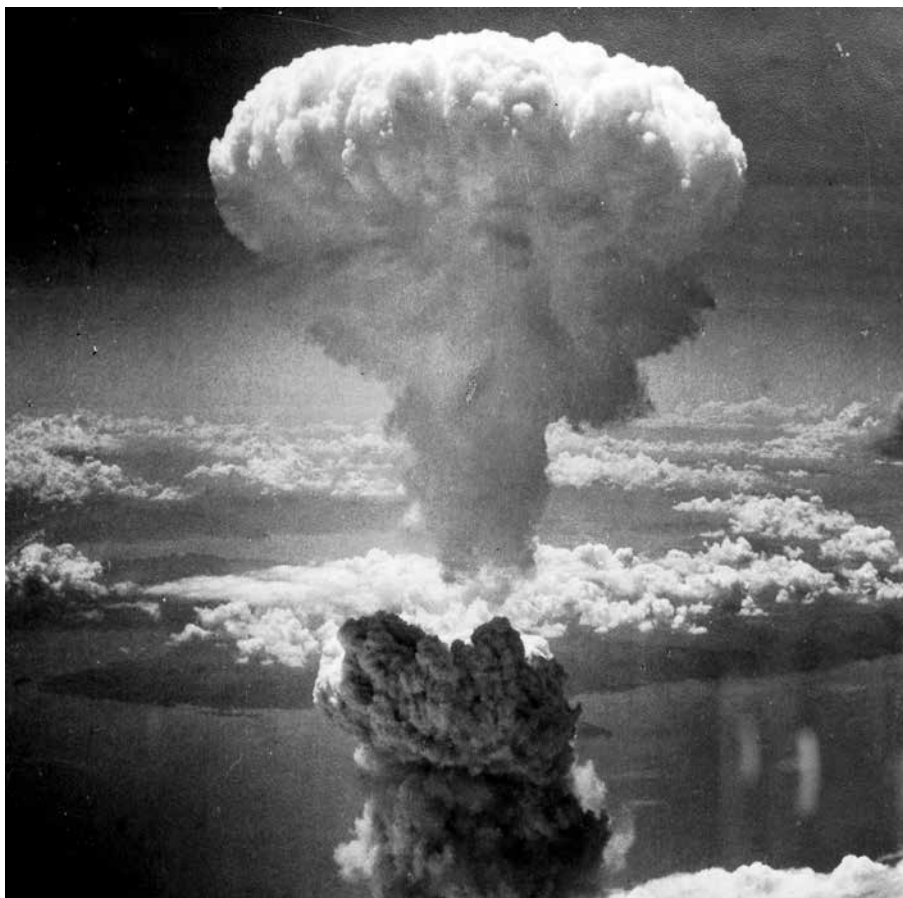

Foto: Charles Ley/Wikimedia Commons

Svampmolnet över Nagasaki efter den andra atombomben den 9 augusti 1945. Trots de katastrofala följderna av atombomberna är världen långt ifrån att rusta ner på allvar.

Hiroshima: Strax efter bomben faller svart regn. En grupp kvinnliga studenter med avslitna kläder ledd av en lärare söker efter skydd. Det svarta regnet är ett begrepp i Japan. Det är det radioaktiva regn som föll strax efter atombomben hade utlöst över Hiroshima. Regnet skördade många offer lång tid efter att bomben fallit. Del av teckning: NAGARA Kashiro, 40 år 1945.

Nagasaki: En vecka efter bomben. En hästkropp ligger på rygg i närheten av Urukami järnvägsstation. Teckning: SHIMADA Tsuruhiko, 25 år 1945

Atombomberna över Hiroshima och Nagasaki

2000 teckningar har arkiverats från överlevarna. Eldsvåda, flykt, brännskador, döende och döda finns dokumenterade i skisser eller detaljerade minnesbilder.

Genom teckningarna får vi vara med om människornas helvete. Då och nu. En känslomässig dubbelexponering.

En femårig pojke tecknar fem röda solar, händelseförloppet, en sol för varje sekund tills bomben exploderade.

På 12 kilometers avstånd från epicentret tror pojken att det var solen som faller. Den femte solen, den människofällda är störst.

Sanni Gerstenberg

Hiroshima:
Människor
letade efter och
svärmade till
vattenkällor och
behållare men
dör även när de
dricker av det.
Kroppen av en
ung havande
flyter omkring.
Teckning: ONO
Kiaki, 16 år
1945

En teckning säger mer än 1000 ord

Under augusti fick Kvinnor för fred disponera en rad bildskärmar på Laholms bibliotek. Där visades ett 20-tal något förstörade kopior på teckningar som överlevande efter bomberna över Hiroshima och Nagasaki ritat och kommenterat. Intryck som har etsat sig fast i de drabbade. Upplevelser som de inte kunnat sätta bort ur minnet.

Hundratals teckningar från överlevande samt foton från de första vittnen finns samlade i en minnesbok som

gavs ut i Tokyo 1978, *Hiroshima-Nagasaki. A Pictorial Record of the Atomic Destruction*.

– Jag har använt boken många gånger i min undervisning, berättar läraren Åke Sintring från Laholm som köpte boken på Fredsmuseet i Hiroshima under en Japanresa. Närmare och mera autentiskt och personligt kan man inte komma händelserna. Det var Åke som inspirerade till utställningen och lånade ut boken till Kvinnor för fred.

Några överlevare kom till tals ge-

nom en aktuell DN-artikel. Och även Kvinnor för freds slutsats – nedrustning, ingen förnyelse av kärnvapen, bort med kärnvapen överhuvudtaget – publicerad i ETC i augusti, kompletterade teckningarna. Det var en enkel utställning, lätt att nå upp. Det går att nå ut med sitt budskap med lite fantasi och handarbete! Bilderna kommer jag aldrig att glömma.

Vi har sparat materialet och lånar gärna ut det.

Sanni Gerstenberg

Från Hiroshima till Fukushima

Att Hiroshima är platsen där den första atombomben fälldes vet säkert de flesta. Mer okänt är att många unga japaner från tiden efter krigets slut trodde att Sovjetunionen fällde bomberna. "Segraren skriver historien" heter det. Hur skräckpropaganda och demonisering kan förändra sanningen vet Seiko Matsuda, som här berättar om både familjeminnen och tiden efter bomben.

Förvånande är också det kärnkraftsprogram som började skissas under femtiotalets början. Lobbyisterna lyckades även här, trots Japans historia, förankra begreppet "Atoms for peace".

Seiko Matsuda bor sedan 2001 i Sverige, numera i Boliden i Västerbotten. Hon föddes 18 år efter att USA fällde de två förödande atombomberna över Japan, ett Japan som då redan förlorat kriget.

Inte bara i Vietnam

Seikos mor Kimi var endast 18 år när hon tillsammans med sin mor Iwa upplevde de amerikanska napalmbombningarna sommaren 1945. Vid denna tid brann över tvåhundra städer i Japan av napalm, något som historieskrivarna valt att inte nämna. Hemstaden Aomori ligger i nordligaste delen av landet och namnet betyder "blå skog".

De japanska civila och militära myndigheterna beordrade människorna att stanna kvar i sina hus för att bekämpa eventuella eldsvådor. Varje hushåll ålades också att gräva skyddsgropar, men

Seiko Matsuda bor sedan 2001 i Sverige, numera i Boliden i Västerbotten.

då havet ligger så nära vattenfylldes de omedelbart och blev obrukbara. Några dagar före den 28:e juli spred USA flygblad med information om att Aomori och andra nordliga städer skulle bombas och att folk därför skul-

le evakuera sig. Japanska myndigheter försökte gömma flygbladen.

Ett brinnande inferno

Sent på kvällen den 28:e juli väcktes Kimi och Iwa av katten Chibi som nyss

fått ungar. Hon var den första att märka branden i huset. Iwa sade till katten "Vi kan inte ta hand om dig och dina ungar, ni måste fly själva". Mor och dotter försökte släcka branden med kvastar, men de såg flammorna ta fart under taket, "elden ökade och var som ett eldsregn".

De insåg då det lönlösa, doppade filter och tjocka nattkläder i förberedda vattenkärn, virade in sig och flydde ut ur huset, som var ett brinnande inferno. För att undkomma eldsvådorna sprang de över järnvägen och till risfälten. Bombningarna pågick i över en timme. "Himlen var alldeles röd och vi såg staden brinna.

Sedan kom regnet. Gryningen blev kall, vi frös och gick tillbaka till den heta staden för att få värme. Vi hoppades så, att något av husen stod kvar och att vi skulle hitta Chibi. Vi sökte länge".

Närmare 3000 människor dog eller skadades i Aomori vid det amerikanska anfallet i slutet av juli 1945. 18000 hus, vilket är 88 procent av stadens bebyggelse, brändes bort av napalmbombningen.

"Först blev det alldeles vitt"

Så lyder den måleriska titeln på Peter Glasers bok om atombomben. I år, 2015, är det 70 år sedan amerikanarna fällde uranbomben "Little Boy" över Hiroshima den 6:e augusti. Tre dagar senare, den 9:e augusti, fällde de plutoniumbomben "Fat Man" över Nagasaki. "Huden rann av dem och de sökte sig till floden Ota för att släcka sin brand. Deras törst var oändlig och de stod i floden till nästa gryning..."

Seiko Matsuda berättar, att hennes mor Kimi fick höra "att Hiroshima och Nagasaki försvann på grund av en ny fruktansvärd bomb, atombomben". Senare fick hon höra rykten om att

Seiko Matsuda deltar i motståndet mot ett nytt kärnkraftverk i Pyhäjoki i Finland. Här står hon på vägen till kärnkraftsbygget, under en aktion på platsen i november i år.

människor från Hiroshima diskriminerades och inte fick gifta sig.

Artikel nio

Den 15:e augusti 1945 upphörde kriget när kejsar Hirohito skrev under Japans villkorslösa kapitulation.

Demokrati och frihet var centrala begrepp efter kriget. Ett tjugotal

grupper i ockupationsmakten i Japan arbetade intensivt strax efter krigsslutet med formuleringen av en ny konstitution. Beate Sirota, en judisk kvinna uppvuxen i Japan, fokuserade på mänskliga rättigheter, och då särskilt kvinnors rätt. Redan i slutet av 1945 fick kvinnorna i Japan rösträtt.

Japans nya konstitution kom att

gälla från 1947. Det märkvärdigaste är artikeln nio som förbjuder krig för att lösa internationella konflikter och även innehav av all sorts militär. Men med den snabba svängningen av världspolitiken inleddes nya militära organisationer med benämningen "förstärkande av polis", i dag kallas militären för "försvarsmakt" och rankas som en av världens 10 största militära makter.

Okinawa

Okinawa, sydväst om japanska fastlandet, är till storleken inte mer än 0,6 procent av Japans yta. Okinawas öar ockuperades av USA efter de enda men blodiga markbataljerna på japansk jord där en fjärdedel av befolkningen och totalt över 200 tusen människor dödades. 1952 blev Japan självständigt, men öarna undantogs och den amerikanska ockupationen fortsatte

ända till 1972, då Okinawa åter blev japanskt. 75 procent av USA:s militära baser i Japan finns på den lilla ön. Under Vietnamkriget var Okinawa en av de viktigaste utgångspunkterna för de amerikanska attackerna. Seiko berättar, att många tunnor med dioxin finns nergrävda på ön.

Just nu pågår stora protester från hela öns befolkning, där också lokala politiker är engagerade mot den stora amerikanska militära närvaron.

Kärnkraftkatastrofen

Den 11:e mars 2011 drabbades Japan av ett stort jordskalv, vilket medförde flera härdsmltor i Fukushima prefektur. Den pågående katastrofen är världens största och man har ingen som helst kontroll över förloppet. Alla Japans 54 kärnkraftverk har varit ur drift, men sedan mitten av augusti

har två av dem återstartats trots omfattande motstånd hos folk. Man vet, att kärnkraft innebär potentiell kärnvapenmakt.

När Seiko Matsuda var liten, var hon oerhört rädd för kriget. Hennes mors berättelser hade satt djupa spår. Före Fukushima-katastrofen var hon inte engagerad i kärnkraftmotståndet, även om hon hade en inneboende motvilja mot kärnkraftsindustrin. Först efter 11:e mars 2011 förstod hon den oerhörda vidden och faran med de nukleära teknologierna.

I dag arbetar Seiko inom nätverket Kärnkraftsfritt Bottenviken, där hon är kontaktperson för Skellefteågruppen. Nätverkets mål är att från svensk sida bidra till att inget kärnkraftverk byggs i Pyhäjoki, som ligger endast 15 mil öster om Skellefteå.

Text och foto: My Leffler

Före Fukushima-katastrofen var Seiko Matsuda inte engagerad i kärnkraftmotståndet, även om hon hade en inneboende motvilja mot kärnkraftsindustrin. Först efter 11:e mars 2011 förstod hon den oerhörda vidden och faran med de nukleära teknologierna.

LOKALFÖRENINGAR och medlemmar i styrgruppen Samla

1. BOLLNÄS/HUDIKSVAL

- My Leffler, Olsjons, Hålsjö 520, 820 64 Näsvisen, 0650-334 31

2. GÖTEBORG

- Ingela Mårtensson, Södra Åreskiftet 16.07, 430 85 Brännö, 031-82 36 28, 070-617 26 27
ingela_martensson@hotmail.com
- Gudrun Tiberg, Silvermyntsg 9, 414 79 Göteborg, 073-527 25 90, gudrun.tiberg@gmail.se

3. HALMSTAD/LAHOLM

- Susanne Gerstenberg, Smedjegatan 3, 312 30 Laholm, 0430-129 30, susanne.gerstenberg@telia.com
- Lena Angviken, Ringvägen 17, 312 31 Laholm, 0430-12142, lena.angviken@telia.com

4. KIRUNA

- Gun-Britt Mäkitalo, Lars Janssons gatan 14, 9tr, 981 31 Kiruna, 0980-613 86, gbmakitalo@gmail.com
- Edla Lantto, Borraregatan 18, 981 32 Kiruna, 0980-802 26, 073-050 94 43

5. KUNGSÖR

- Anne Allard, Stora Lida Byggtäppan, 736 91 Kungsör, 0227-210 32, allardanne@hotmail.com

6. STOCKHOLM

- Sylvia Rönn, Drottningholmsvägen 382, 168 73 Bromma, 08-668 67 48, 076-257 65 21, sylviaaronn@gmail.com
- Benita Eklund, Halmstadsvägen 36, 121 53 Johannes-hov, 073-7673886, benita eklund@gmail.com

7. UPPSALA

- Astrid Möller, Källparksgatan 20, 754 32 Uppsala, 018-25 04 58, 070-345 28 77, amjohannelund@hotmail.com
- Inga-Lill Ek, Herrhagsvägen 401, 752 67 Uppsala, 018-46 92 16, ingalill.s.ek@gmail.com

**Nästa Samlamöte:
12 mars 2016**

**Årsmötet 2016 blir
den 13 mars i Luleå**

KONTAKTKVINNOR

Alingsås: Catharina Stenberg, Åsgatan 1, 441 51 Alingsås, 0322-63 74 69

Göteborg: Gun Holmertz, Fjällkåpan 6, 42 449 Angered, 031-330861, 070-757 53 27

Halmstad/Laholm: Agneta Eriksson, Gaggegatan 17, 302 41 Halmstad, 035-12 91 50, eriksson.035129150@telia.com

Höör: Anne Rosberg, Ormanäs 318, 243 91 Höör, 0413-55 13 22

Kiruna: Eva Jonsson, Åkaregatan 8A, 981 32 Kiruna, 0980-194 03, evannakristin@gmail.com

Linköping: Barbro Linderöth, Enskiftesgatan 128, 583 34 Linköping, 013-881 07
barbro.linderöth@comhem.se

Lysekil: Inger Sterneskog, Ga Strandg. 41B - Lgh 16, 453 31 Lysekil, 0523-160 20

Stockholm: Bibbi Steinertz, Breda gatan 6, 115 21 Stockholm, 08-662 18 25, bibz@telia.com

Sundsvall: Hjördis Johansson, Faktorigatan 6, 856 52 Sundsvall, 060-17 42 42, hjordis.j@telia.com

Uppsala: Kersti Ertem, Ewa Lagerwalls väg 28, 756 43 Uppsala, 018-32 72 14, 070-217 23 43, kersti.ertem@bredband.net

Värnamo: Inger Peterson, Slottsvägen 8, 331 51 Värnamo, 0370-167 38

Östersund: Eivor Nordman, Na Strandv. 19, 832 41 Frösön, 063-12 88 57, 073-073 81 05

Östhammar: Inger Blomstrand, Börstilsgatan 1, 742 35 Östhammar, 017-34 63 33, 070-260 71 27

Kvinnor för fred ingår bland annat i följande fredsnätverk och organisationer:

Operation 1325, UN women, OSSE-nätverket, Forum Syd, Nätverket för kärnvapennedrustning, Sveriges Fredsråd, Kommittén för Väst-sahas kvinnor, Nätverket mot hedersvåld och Elin Wägnersällskapet.

Hiroshima on my mind

The voice of the hibakusha

Shizuko's hands moving gracefully, well-poised, describing in accurate detail:

Pikadon - light exploding so high - morning so beautiful - then sun white in black sky - house falls like so on top of me - broken glass raining on my face - decide not die want live - crawl out crawl away right elbow drag so - skin in rags bleeding - the cries - oh so many cries - crawl to shelter - collapse - so - behind me fire storm big big fire storm - devour living devour dead - fire everywhere - heat so hot so hot - all bodies - vomit blood - flies and worms - blood everywhere - still want to live - want to go home to mother in Osaka - sister not know me - mother recognize - not cry no - try hard not cry - mother make bed for me - clean sheets

Shizuko's face, the light in her eyes, she smiles: Happy I dared give birth!

The voice of the hibakusha: We are the radiated, a breed of our own.

The scientist

At first he weeps when he's talking. But on saying: "Judging from the shadow burnt into the stone wall here (showing a piece of wall brought home from scientific expedition to Hiroshima) the bomb exploded exactly at the calculated height" his face shines up in a smile of satisfied relief - still - 37 years after Pikadon. This seems to have been the main thing.

Army boys

Deep under the earth in Omaha, Nebraska, two guys in uniform working - one black, one white. Both think they'd never have had a chance of getting such a good job in civilian life. Responsibility, they say. Job satisfaction. They operate the computers launching intercontinental robots meant for distant cities in the Soviet Union. Their task is to eradicate these cities. The instrument panel is so clean, shining white. Look how their fingers play on it.

Korsnäs in February 1982

I've sunk into the darkest space, I've entered the barren room, the earth already scorched and empty. How did I get here? Suddenly my son rushes into the room, startles me like a sharp box on the ear: "Have you seen what I've built? Is food ready yet? Why do stars go out? Can I have my own radish patch this year?"

Carita Nyström

Pikadon - the Japanese name for the atomic bomb
Hibakusha - survivors of Hiroshima and Nagasaki

Som medlem i Kvinnor för fred stöttar du fredsarbete och kvinnors rättigheter

Årsavgiften är 170 kronor, som stödmedlem betalar du 100 kronor.
Pengarna sätts in på plusgirokonto: 439 12 25-2. Ange namn, adress, telefonnummer och eventuell e-postadress.

Följ Kvinnor för freds arbete på kvinnorforfred.se, Facebook och Twitter.

Adress: Hammarby allé 93, 4 tr,
120 63 Stockholm
Telefon & fax: 08-667 97 27,
mobil 076-117 97 27
E-post: kff@telia.com

Medlemmarna får sex tidningar per år. Två tematidningar, som den du håller i din hand, och fyra medlemsblad.

